

1978

L
1504

Christianis

Senior

S. A. 9. A 34

no 25

Script. Rom. in Quarto

N. 20.

~~II. 26. 26~~

Grammaticale bellum.

Nominis et verbi Regū
de principalitate oratiōis inter se cōtendentium,

In bellum grāmaticale Hermāni Buschij
pasiphili extemporale Epigramma.

*Epigramma ad ut epigram
matm si ppppupho
di ab etti fndz ppp
et xodnd fapto ha
nt pppno vnd
Epigrammatang et
Epigrammatang.*

Gallorum turmas: quis nō narrauit: atroces:
Gesap sanguinea, fortiter acta, manu:
Quū fudere graues Venetos: tumidumq; Leonē
Terga dare in campis: edocuere: suis
Fidentesq; armis vltra cepere vagari
Et vaticani: carpere iura: patris.
Donec ab hispano gens martia venit Ibero
Heluetiusq; alpis trans iuga castra moueus
Addidit afflictis animū, viresq; latinis
Rebus opem venetis: pontificiq; ferens
Tunc quīs pugnax posito certamine: Gallus
In patriam celeri: vertit ab hoste: fuga
Haectenus hec hominū linguīs iactata quiescant
Hic noua: que narrent: arma legēda damus
Gramaticę in regno: nuper bellum acre: duorū
Infausta sumptum est ambitione ducum
Quod quīs nō sit leue: nec discriminis expers
Ipforum propter: ferrea corda: virum
Cuncta tamen possunt amborū hęc prelia regū
Non citra ludum: deliciasq; legi,

*Varrang a n pe pio
a varet fit ut vdrig
ng apir: vdrang tott.
no pnt a tiberi
pnt molem aduay
toteming. ramulo
m go pati barlwaz
no dng q po: ho. Leo
potts ut vdrang zpp
epent. remy
partare into dia
et temera lau
Dare que amb
nopus glonari fde
a passino pppm
vdrang pppm q
laudatq. et exmora
in Meron. Africa.
Dng pppm vdrang
pnt latina lau.
bar. }*

loci: hanc et nonne...
 paulo Cesio, et dicitur suo...
 PAVLO, CESIO, IVRE, CONSVL
 TO, ANDREAS, GVARNA
 SALERNYTANYS, S, D,

Handwritten notes in the left margin:
 Dextera q dexte pr
 est dicitur...
 Dexte manu...
 In dexte...
 ad pte sat...

Handwritten notes in the left margin:
 Bal fa singulari
 q phi...
 Na 3...
 Curio...
 In: Na...

Ellum illud memorabile. quod inter Gram
 maticę Reges non minoribus animis q̄ odijs
 gestum est, omnium periculofissimū, cum su
 perioribus diebus imprimendum curarem. Paule Cesi
 cui nam potissime id opus dicarē. cogitāti diutius, vnus
 mihi occurristi, quem tam & si paternis inherētem vesti
 gijs, ardue Iustiniane sanctiōes, ac difficilia indefesse ex
 erceant lōgum decreta, ea nihilominus es ingenij dexte
 ritate, vt post inquietas fori actiones, post importunas
 clientium querelas, domū reuersus, ætati aliquantulum
 atq; animo indulgens, iocos, sales, cæteraq; quæ pulsis
 occupationū tenebris, affectam mentem exilarare con
 sueuere, seruata semper personę grauitate admittere nō
 vereare. Decorabunt aliq̄ nomē, virtutesq; tuas sublimi
 oribus, grauioribusq; lucubrationibus. Sed & tute pa
 rentem imitatus, te ipsum, ac familiam tuam marmoreis
 laudibus illustrabis, ipse ex tenui penu quod possum, pe
 ferens, beneuolentiā, quæ vnico congressu (tantum plæ
 rumq; valet ad cōciliandas amicitias morum cōsensus)
 inter nos exorta est nunquam intermoritura vel vnico
 hoc psequar munere deuotissimo. Vale. & me Tarqui
 no, Sanctę crucis Romanę iuuentutis splendori, ac bo
 narum literarum cultori commendatum redde,

Handwritten notes at the bottom of the page:
 Marmoris a... quod ex marmore...
 Dexte...
 Deniq;...
 languere...

Handwritten notes in the right margin:
 Dexte...
 Marmor...
 Dexte...

Grāmaticale bellum. Nominis & Verbi Regū,
de principalitate orationis inter se cōtenden-
tium. nuper editū a Reuer, d, Andrea
Salernitano, Patricio Cremon.

GRAMMATIGAE prouinciam cæterarum
omniū quæ vbiq; terrarū fama celebres sunt,
pulcherrimā, fœlicissimamq; esse, nemo fer-
me vel mediocriter eruditus est qui ambiget.
Quippe cum amænitate situs, salubritate cœli, frugum
omniū copia, rebusq; alijs, quibus mortalis hæc vita ca-
rere nō debet, nulli cedat. tum illustriū virorum nutritrix
semper extitit & alumna, Sicuti em̄ ætate hac, ita priscis
etiam temporibus inuiolabiliter obseruatū fuit, vt quic-
quid vbiq; gentiū (barbaras & desides natiōes semper
excipio) gigneret ingenij bone indolis, alicuius ve spei
eo sanctissimis imbuendū disciplinis mitteretur Ex hac
siquidē ad sublimiores regiones, beatioreq; habitatio-
nes, Dialecticā. scilicet Philosophiā, Theologiā, cæteras
q; illis similes puincias vnicus aditus patet. & nisi eam
peragrauerit, in illarū sacraria minie quis valeat penetra-
re. Quæ quidē licet tanta polleat amænitate, & rerū cop-
pia, est nihilominus altissimis circūdata montiū cristis,
& inaccessis eo vsq; circumsepta Alpiū iugis, vt nisi pe-
ritum habeas itineris ducem, ad eius plana, cultaq; nun-
quā valeas peruenire. Fuit p̄inde, vt & nūc est, eius pro-
uincie Regibus laudabilis & pius mos, ne mortaliū ge-
nus tam necessario bono priuari queat, ex suis militib⁹
veteranos (quos pedagogos vocant) in oēs mūdi ptes
dirigeret, qui tenerioris ætatis adulescētes (nam adulti
& prouectiores, haud facile disciplinā recipiunt) ad ip̄a
vsq; Regum palacia icolumes perducāt. vbi & Latie, &

A ij

Mos 2 pte nra
mto rofmetudo
firmat. Voco
Mos, est nra
annu que d
qui dicit rofmetudo.

latu p. nra
3 mali lang a
ex nra
dicit.

Cecropia est in insulae a Cecropo fit Cecropia. Cecropias matris apud amos mag habetur

*Minerva dicitur
pallas dicitur
Tyro non minus
Car adolentis
ad roga tuebant
ad barba ponit
eloquentia in foro
amperabant tyro
nis diti in etia
da arto tyromin
a tyro tyron
videntur dicitur
Gemma pr: ro qd
Amictor sua arto
et dum fa. et cum
moe qd ma x
Calho sua rallo p. m. ara
in 8. Rara p. omnes
dicitur p. m. rallo*

Cecropiae Mineruae artes eruditi praedictas postea sublimiores Regiones scandere valeant, & expeditius penetrare, ibi Graeci oēs, latiniq; quos vel propria scripta, vel aliena celebrat monumēta, tyrocinia sua prima exercere, ibiq; edocti, atq; instructi, tātis postmodū florere gestarū rerum preconijs, vt viuentes, ætatis sue hoibus maximo ad virtutem fuerint adiumento, & vita functi posteris, tanquā extenso digito, recti ad laudabilem vitam callis semitā demonstrarint, Prouicia hec itaq; licet vnica sit, & indiuidua, geminos tamē habet qui in ea imperent potētissimos Reges, Verbū. s. & Nomen, & prior quidem Amo, posterior vero Poeta nuncupat. qui diutissimis tempibus tanta simul regnauere concordia, vt in cōficiēda oratiōe, ex qua vtriusq; imperij vectigal omne cōsistit, nullum vnq; dissidiū, nulla decessio, nullum deniq; litigiū inter eos fuerit auditum, Nihil aut in omni grāmaticę solo gignitur oratione preclarius, nihil dignius, nihil salubrius, quæ iocundissimis cōpacta florū coloribus, pulcherrimis ornata rerū figuris, ac suauissimis redimita rosarū nexib; tātē est auctoritatis & virtutis, vt cum mortales oēs (modo recte apteq; peroret) in sui admirationē trahat, tum a dijs ipsis quicqd voluerit valeat extorquere, Vnde est illud Euripidis dictum, Omnia cōficit oratio, quæ hostile ferrū conficere non potest, Pirrhus plures a Cynea oratione, q̄ se armis vrbes captas dicere cōsueuerat, In hac igitur regum cōcordia, cū grammaticę totius res optime procederēt, foeliciq; prosperarentē successu, Accidit vt orta inter eos ex parua causa dissensione, cuncta tumultibus, & inexpectatis belloꝝ anfractibus inuoluerentur, Quid enim non faciunt vinū, & inmoderatus sumptæ epulæ? Tantam animorum coniunctionem vnus cōuiuī ebrietas

*Multū enim valeat
oro m. h. q. h. q.
Euripidis dictum.
Sunt: de vi. illustib; r. 35
de bello inter dicitur
et perun tunc m. h.
fontes?*

*Ampharq; ut ab ambar
in frangendo dicitur*

Pirrhus

tota oia abunitis existant

in eas Impulit utrūq; Regem inimicitias, vt immoderata dominandi libidine, tanq; siluestres tauri a lylo acti, propria regna, & tam nobile Gramaticę imperiū pene euerterint, Referam autem quonā pacto gesta sit res, vt sciānt omnes nullū esse tam arctum amoris vinculū: quod regnandi libido non soluat. Qua propter Dionysiū seniores dicere solitū ferunt, ab amicis etiā cauendū esse ei qui pręsit, quando ignarus non sit eos impare malle q; seruire. Cœnātibus itaq; aliquādo prædictis Regibus, in medio estatis feruore, secus placidissimū & perēnem fontē, cui⁹ ripas vndiq; virides Fagi, & altissimę Platanini opacitate eximia adumbrabāt. Postq; abunde ventrifactum est satis, vt cum incaluisent omnes mero, orta est inter eos questio, cuius nam partes in cōficienda oratōe potiores censerent? Et verbo quidē digniorē locū sibi ascribente, acriter resistebat nomē, asserens sine se stare orationē nō posse, ex seq; procedere, q; intelligibilis habeatur & grata. Quid enim (aiebat) facis tu in oratione sine me? si paululū presentia meam subtraxero, non secus te intelligant audientes ac mutū loquentē, confice illam paulisper sine me, fac vt sciānt audiētes quid tibi velis, certe nisi ipse interpres accedā, vel in ipsa intentionis tuę primordia, nullus valeat penetrare, Sed & illud notari est dignū, q; quo te antiquior sum, eo etiam dignior debeo cōprobari Quis vero nesciat fuisse prius nomen q; verbum? aut quis non intelligat Nomī q; Verbo vetustiora adesse exordia. Deū certū est fecisse oia, quod si omnia vtiq; & verbū. Deus autē nomē est, nō verbū, igitur a nomie facta sunt omnia, & non solum oratio a deo facta est, & sic a nomie. Sed & tu o Verbū qui a deo insolescis, a nomine tuū esse sumpsisse conuinceris, Legisti tu aliquando, Inter natos mulierū nō surrexit ma

A iij

Verbo longe ee pra
Annus quam nomen

Exhibere in sono
et placiditate
magis sublatore ex
patto denique

ior Ioane baptista, Dei hec e sententia, huic refragari mi
nime tibi fuerit fas, Si Ioanne nullus est maior, Ioannes
aut est nome eius, & cui nome erat Ioannes, apparet cer
te nihil maius nomine posse reperiri, Sexceta sunt testi
monia que possent afferri, quibus luce clarius definitur
sicut dignitate, antiqtateq; ita & auctoritate, Verbo lo
ge Nome esse prestanti? Quae omnia sponte pretereo, ne
verbositate nimia non ca Verbū ipsum videar superare
Mirabar, respondit Verbū o Poeta, quod Plato ille di
uinus sua eiecisset republica, nunc an aduertēs quanta
impudentia, temeritateq; diuinas auctoritates tuis inep
tis inuoluas, Sapientissimū philosophū recte iudicasse
satis animaduerto, nam nisi te ea, quā cōstituebat, repu
blica exhibilasset, cum alijs multis tum falsis religionib
portētuo sisq; Dñs, omniū ciuium suorū mentes peruer
tisses. quid enim audeat tua arrogancia, tua mentis elat
tio, quādo possessa a me diutissimo tempe prioris loci i
hac prouincia, dignitate, vel cum fictis inuersis, & intor
tis sacrapagine testimonijs, exturbare conaris? Enimue
ro ne solus literas scire viderere, manifestissimis & pla
nissimis eiusdē pagine dictis auctoritatē meam cōserua
bo. Proferā autem ipm veteris scripturæ caput, vbi dici
tur. In principio erat verbū, & verbū erat apud deū, Et
deus erat verbū. Arrige aures, cur faciē caperas? Deus
inquit erat verbū, Omnia per ipm facta sunt, & sine ipso
factū est nihil. Non igitur Nome fecit omnia sed Verbū.
Deus aut erat verbū, nō nome, Sed & verbo domini ce
li firmati sunt, & omnis virtus eorū. Quid igit dices? non
est qd' te diuinis tueare testimonijs, que p me stare, tibi
q; aduersari intellexisti. Verū ad ea quæ ad nrām veræ
attinēt cām, reuertamur. Quæ nā est per immortalē deū
hæc tua insania, vnde hostibi tam repete sumpsisti spis

Religio vobis deo & imperio vobis

ritus? vt audeas in oratione digniorē tibi locū vsurpare
 ante præterit oēm decorē, pulchritudinē, ac suauitatem
 ex me vno procedere, a verboq; nomē, nō a nomie ver-
 bū regi cōsueſſe. Verborū varietas, vborū elegātia, ora-
 tionē exornat, & illustrat, ſed & niſi teregā ac dirigā in
 oratiōe, tu ipſe mācus & debilis reperiare. Poteris ne tu
 cōſtructionē vnā cōnectere, in q̄ nō cōtinuo mihi prin-
 cipales ptes tribuant? Sed & me ſolū, q̄ inter verba prin-
 cipatū teneo, ſine alterius adminiculo orōnē perfectā cū
 voluero facere poſſe nemo p̄mittit dubitare. Quid ergo
 blactis (& qd̄ ille ait tuus) p̄ncis ampullas, & ſexq; peda-
 lia vba? Quis vero es tu, q̄ liſve, aut quātus, q̄ hęc iactas
 qui tā alte reboas, q̄ eouſq; inflatus incedis, vt periculū
 ſit ne medius dirūpare? Noīm inquires Rex ſum, ſed qd̄
 tibi eſt nomē? Poeta r̄ndes, quid autē aliud eſt poeta, q̄ Poeta
 nugigerulus, nugiuēdul⁹, fabularū inuētor, ſcelex ma-
 giſter, loquax, nugax, mēdax, Ebrius, & fatuus, qui ve-
 ra inuertas, falſa igeras, totūq; orbē garrulitate inficias
 & perturbes, q̄ loquacitate tua tantā tibi apud imperitū
 vulgus auctoritatē vsurparis, vt cū clariffima verborū
 progenie de dignitate audeas diſceptare. Quid ex te ha-
 bent, vñ ad virtutē incitent̄ aduſcentiores, quos ſtulte
 ſatis erudiendos, parentes eorū tibi tradidere, niſi adul-
 rerum Iouem, Zelotipā Iunonem, meretricē Venerem,
 mœchum Martē, reliquaq; tuæ ſapientia præclara com-
 mēta, qui cum plus iuſto aliquantulū biberis tanq̄ deo
 non mero plenus, ad iſtar laruati, ceritiq; celū terræ, ter-
 ram cœlo audeas p̄miſcere. Ad hęc ira vehemētiore ex-
 cādeſcēs Rex poeta, ignominiāq; ac iactata de ſe p̄bra-
 ferre nō valēs. O improbū inqt caput, talia de nobis tē-
 merario ore dicere p̄ſumpſiſti: ſiſq; arreptū poculū, in il-
 lum furibūdus imiſiſſet, ni ex circūſtātibus qdā appres-

Laruan
 dicitur
 noſt
 mite no
 si q̄ a
 laruan
 exten
 ti

Certe q̄nt aut q̄nt
 re mē mēdax
 et q̄nt / et q̄nt
 reſt q̄nt reſt

plus erud. ſan. melis. ſora. dēſon. dēd. ſi. noſ. reſt. q̄nt. dā. iſta.

hensam eius dextrā, ab ictu diuertisset, Minime dubiū
est quin irritatis vtrinque animis, ex verbis ad vbera, vul
neraque deueniendū fuerit, nisi interuenientes seniores &
saniores viri, vtrinque regem furore ebrīū, in suas aedes
reduxissent, Quo cum postridie ambarum partiū studio
si cōuenissent, maxima apud omnes de pridiana contens
tione disputatio habebatur. Lacerabatur precipue inter
nomina regis verborum maledicentia, maior eorum pars, &
iuniores precipue, mirū in modū fremere. Malo doman
dam regis Amo loquacitatē dicere, docendūque illū am
plissimā Nominū maiestatem nunquam contumeliā fuisse
oportunū. & licet ætate prouectiores, & Terentius precipue,
qui ibi tunc aderat, suaderēt nihil precipitata sententia
fieri debere, & omnia consilio priusquam armis sapientē
experiri oportere Tātus nihilominus fuit oīm nominū
cum suo Rege ad arma consensus, vt in eā frequenter sit
itum sententiā, omnibus Verbis continuo bellū indici
debere, Misso igitur tubicine ad regē Amo, inimicitias,
bellūque manifestū cōfidentissimis anīs denūciarūt, nec
saniora quidē apud Verborū regem agitabant cōsilia,
ad quē conueniētes sue partis ordines omnes, longa dis
ceptatiōe agebatur de retinēda in grāmaticę regno ver
borum dignitate, deque deprimēda Nominū presumpti
one. Cum interim superueniēs Poetę regis nuncius de
bello, quæ sibi mādata fuerāt, diligēter exposuit, Enim
uero læto se animo accipere illis respondētibus, ad belli
cogitatiōes versi sunt omniū animi, Misit itaque verborum
Rex tubicines & nuncios suos ad omnes nationes & gens
tes, quę suo parebāt impio, iussitque vt cuncti armis ido
nei ad constitutā diem adessent, Omniū autē primus ad
fuit Aduerbiōrum dux Quādo, cum cēturionibus sex, videlicet
vbi, quo, vñ qua, Quorsum, & Quousque, Quos

Terentius

*Mane: oia puz expo
vñ vñ: ff. l. 1. de
papirum l. 1. de*

sequebantur manipulares sui, & sub primo quidē hi erāt,
hic, illic, istuc, intus, foris, ibi, ibidem, Sicubi, necubi, ali-
cubi, alias, alibi, vsq; & nusq;, Sub secundo huc, illuc,
istuc, intro, foras, alio, nequo, aliq, siquo, illo, eo & eodē

Sub tertio, hac, illac, istac, alia, aliqua, nequa, illa, ea et
eadē, Sub quarta horsum, illorsum, istorsum, intor-
sum, extrorsum, dextrorsum, sinistrorsum, aliorsum, ali-
quorsum, sursum, & deorsum, Quintū sequebantur
hacten⁹, hucusq;, eousq;, vsquemō & vsq; nūc, Sex-
tus centurio signū ferebat manu ppria, ibatq; medius
oīm, ita vt duo pcederēt ordines, ipse sequerēt, tres clau-
derent agmen, Multa alia Aduerbia ante currebāt, que-
dam pcedentiū acierum tegebāt latera, illa itinera explo-
rabant, hæc curabant ne ordines interrūperent: quo-
rum noīa hæc sunt, peregre, pone, sup, supra, intra, ex-
tra, citra & ultra, cū alijs pluribus, Venere post hæc alia
Aduerbia qualitatis, quātitatis & nūeri, cum qbus erāt
aduerbia Iurādi, vt edepol, emūero, e castor, mehercle,
medius fidius, & pfecto, aduerbia, Vocandi, vt heus, &
o, Respondendi vt hem, Ridendi, vt ha ha he, Negādi
vt minime & nequaq;, Qui quidē nequaq;, licet strenu-
us in bello esset, & diu exercitatus, oīm nihilomin⁹ mē-
dacissimus habebat, & fallax, nec nisi coactus verum fa-
teri didicerat, hunc & greci ολοφραντα appellabāt, De
hoc nequaq;, truci & mala bestia, plura essent dicēda, q̄
qm̄ libere non sunt voces volentes omittimus, Id potis-
sime persuasum habentes, supfluū esse lupū ouibus cas-
uendū nunciare, Omīa hæc aduerbia triplici munieban-
tur armatura: ferebātq; p scuto speciē, pro lorica signi-
ficationē, pro ense figurā. Multæ aliæ nationes, Aduer-
bioꝝ Venere in auxiliū regis sui, videlicet natio In dica-
tiua, Frequetatiua, Meditatiua, Desideratiua, Inuitatiua

ολοφραντα

Diminutiua & Denominatiua, cum copijs nō spernendis. Affuere etiā fortissimi satrapę Anomali, qui late dominabant in cōfinibus Grāmaticę bellicosissimi quidē sed qui nullo possent ordine cōtineri, eorū nomina hęc sunt. Sum, volo, fero & edo, qbus cōcessum a rege fuit, vt in quocūq; castrorū vellent loco, sua figerēt tabernacula, modo inter milites nullum tumultū cōcirent, Post hos aduenit natio verborum defectiua, distincta & pulcherrime per turmas ordinata, videlicet Memini, noui, cœpi & odi. Item Vale. Salue. Aio. inquit. inq; faxo. cedo. omēs armati & ad pugnā animis p̄sentissimis, quę quidem sequebantur omīa verba actiua vestita in o, & passiuā in or, Neutra quoq; cum Deponētibus, Cōmunibus, & Impsonalibus cum diuersorū idiomatū, & variarū linguarū. erantq; armata generibus, tempibus, modis, speciebus, figuris, personis & numeris. Congregato huiusmōi exercitū rex Amo, omēs copias deduxit in latissimos campos cōiunctionū, in loco quodā qui dicitur Copula, ibiq; castrametatus est, iuxta flumē Disiunctuarū, nomīe Siue, diuisitq; omīa sua v̄ba in quattuor coniugatiōes, vnicuiq; tribuens in castris p̄priū locum, exceptis quibusdā familiaribus verbis, qbus iniunctū fuit vt sarcinas ferrent infinitiuorū, quorū hęc nomina sunt, incipit, desinit, debet, vult, potest, iubet audet, nitētentat & dignat, Vltima oīm venere in castra quedā verba maxime auctoritatis, vt pluit, ningit, fulgurat, tonat fulminat & aduersperascit, trahētia post se cohortes fortissimorū militum suorū, Sed & Gerundia cum supinis relictis nominibus, trās fugere ad verba, Audiens vero nominū Rex Poeta, quāta cōtra se p̄parassent aduersarij sui, veritus ne subita vi aliqua ingruente opprimeretur, si imparatus tantarū viriū impetum expectaret,

*Arfacida p[er]i: r[ati]o: n[on] p[ro]p[ri]a p[ar]t[ic]ip[ati]o r[ati]o 19
in p[ar]t[ic]ip[ati]o subreunt q[uod] p[ar]t[ic]ip[ati]o r[ati]o r[ati]o
regis suos arfacida & appellat h[ic] arfacida*

omnibus imperio suo subditis, indixit, ut opprimū fieri
posset, armati, & instructi pro viribus adessent, in cui⁹
auxiliū vtpote p[ro]p[ri]o res primi affuere Pronoim du
ces. Ego Tu Sui. Consanguinei ipius Regis, & ex eodē
Arfacida sanguine p[re]creati, cum quibus erant Meus,
Tuus, Suus, Noster & Vester, Nostras & Vestras, Ille
Ipse, Iste, Hic & Is. Omnia autē nomia diuisa erant in plu
res cuneos, & sub varijs signis cēturiata, aliqua quippe
primitiua, alia deriuatiua, aliqua relatiua, quedā possessi
liua, quedā gentilia. Venere insuper tres articuli pu
gnacissimi, & longo belli vsu exercitati. Primus erat
hic. hec. hoc. Secundus hic & hec, Tertius hic & hac
& hoc qui speciebus, generibus, numeris, figuris, perso
nis & casibus armabant. Post hos duces magni Relati
uorū, Quis, Quæ, Quod vel Quid se castris iūxere. Et
erant ij Referēdarj generales Regis noim in suo regno
cum quibus fuere omnia, Relatiua & Substantiua distin
cta in duas turmas, videlicet idētitatis, & diuersitatis In
prima numerabantur. Is Suus, Ipse Sui, Ille & Idem In
secunda Cæter, Alius, Reliquus & Alter, Princeps Re
latiuorū accidētū erat Qualis, cum quo militabāt Quā
tus, Quot, Quottuplex, Quotenus, Quotifariā, Cui
des & Cuigena, Venit etiam Regina præpositionū Ad
cum qua erant Ab & in, cōiunctæ nomibus casualibus
ducebantq[ue] secū tres phalanges strenuorū militū, In pri
ma erāt. A. Abs. Cum. Corā. Clam. De. E. Ex. pro præ
palā, absq[ue] tenus seruiētes ablatiuo casui. In secūda fue
re Apud. Añ. Aduersus. Cis. Citer. Citra. Circū. Circa
Cōtra. Erga. Extra. Inter. Intra. Infra. Iuxta. Ob. Pone
Per. Prop[er]. Prope. Scd[un]d[um]. Post. Trās, Ultra. Præf. Su
pra, Circiter. Vsq[ue]. Secus. Penes. Omnes seruiētes actō
casui. In. Sub, Super & Subter, seruebant vtriq[ue] casui,

*Cumq[ue] in p[ar]t[ic]ip[ati]o
quod ad p[ar]t[ic]ip[ati]o
lingua adhiberi solit
is p[ar]t[ic]ip[ati]o r[ati]o r[ati]o
p[ar]t[ic]ip[ati]o r[ati]o r[ati]o
p[ar]t[ic]ip[ati]o r[ati]o r[ati]o
p[ar]t[ic]ip[ati]o r[ati]o r[ati]o*

ablatiuo scilicet & actō Sub signis tertie phalangis mili-
tabāt Di, Dis, Re, Se, An & con. Eratq; eorū proprium
officiū cōpositionē facere in vsum militū, nanq; tunc
dies quadagesimæ erāt. At qui noīa omīa in suas acies
distributa, pulcherrimo ordine pcedebāt, videlicet sub
statiua & similiter Adiectiua, ppria, Appellatiua & par-
titiua. Post quæ Cōparatiua, Suplatiua, Possessiua, Pa-
tronymica, Gētilia, Numeralia & Multiplicia, Singula
eorū distinguebant per declinatiōes quinq; scilicet pri-
mā, secundā, tertiā quartā & quintā, Quorū arma erant
species, genera, nūeri, figure & casus, His igitur om-
nibus in vnū coactis, Rex nominū Poeta, copias & ipse
suas deduxit in eandē planiciē Coniunctionū, posuitq;
castra ab altera parte predicti fluminis Siue, ita vt tātos
exercitus vnicus diuideret alueus fluminis Vnde, & fie-
bat vt inter aquatores non leuia interdū prelia inirentur
nūq; tamē totis copijs in aciē descēsum est, phibētibus
id vtriusq; partis regibus, qm nec dum ad pugnā neces-
saria omīa parata intelligebāt, Satagebatq; vterq; eorū
Participiū in suas ptes traducere, Erat vero Participiū
maximē in tota Grāmaticę puincia auctoritatis, et post
reges potētia & dignitate plane primus, qui in quācun-
q; partē cum suis viribus inclinasset, haud dubie victori-
am secū trahere posse videbatur, Quapropter non tam
Verbum q̄ Nomen, vt hunc sibi adiūgeret, nihil inten-
tatū pretermittebat, poccupās aut Noīm rex Poeta, hu-
iusmodi ad illū lras dedit, Non arbitror te preterire
frater mi, quāta insolentia, quo animi tumore, cōtra me
Noīm q; dignitatē, isurrexerit Verborū rex Amo, qua
ve temeritate cōficiēdæ oratōis primas partes sibi vsur-
pare psumat, Propter quod licet inuiti, arma sumere &
copias cogere coacti sumus, vt illius cōtrusa supbia, aus

etoritatē nostram illibatā cōseruare valeamus. Enimue
 ro cum optiē scias quantū Noīm gentibus debeas, que
 ve ab illis acceperis beneficia, feceris pietate, & fide tua
 dignū opus, si cōmunē existimationē, cōmunē rem, cō/
 munes spes nobiscum protecturus, cum tuiste legioni
 bus nobis adiūxeris, Nam euerso Noīm statu atq; im/
 perio, nihil ē qd' in Grāmaticē solo tutū tibi possis arbi/
 trari. Vale & quantū potes tuū festina aduentū. Scri/
 psit vero & Rex Amo ad Participiū in hæc verba Non
 melatet, amice charissime, sollicitari te maxima instātia
 ab aduersarijs nostris vt cōtra nos bellū gesturus, secū
 in campū descendas, & licet pro tua prudētia nihil teme
 re te gesturū cōfidamus, necessariū tamen duximus ad
 monere, & hortari te, vt mente reputes quæ a nobis ha/
 beas cōmoda, quāta ex verbis dignitati tuę fiat adiectio
 & licet minutila quedam a Nomibus accepisse videaris
 potiora, amplioraq; nihilominus sunt q̄ tibi a nobis tri/
 buuntur. Iustius itaq; feceris, si non nos mō Verborūq;
 imperiū, sed te ipm tuasq; res defensurus, ad felicia hæc
 nostra pueneris castra. Nam nec verisimile est si succu/
 buerimus ipsos hostes a rebus tuis tpaturus, quin victri/
 cia (qd' deus auertat) in te cōuertāt arma, quo soli tandē
 in omī Grāmaticē solo, pro effrenata animi libidiē gras/
 sari queant. Vale. Ambarū igitur partiū lectis literis, aliā
 Participio mentē esse, alia moliri, diuersa anō voluere
 Cogitabat siquidem neutri se parti adhærere posse, sine
 manifestaria rerum suarū perniciē, ecōtrario si se mediū
 gerat, vel amboꝝ seruare gratiā, vel qd' magis destina/
 bat anō vtriusq; res belloꝝ cladibus ita affligi posse pē/
 sabat, vt illis depressis, rerū ipse in Grāmaticæ regno sine
 cōtrouersia potiret. verū dissimulandas huiusmodi co/
 gitatiōes censebat, ducēdosq; vtrosq; verbis, quoad cer

B

taminū euētum posset inspiciere, Rescripsit itaq; vtriscq;
in hæc verba. Accepi litteras vestras illustrissimi reges,
easq; nō sine ingenti animi dolore perlegi, audiēs inter
adeo cōiunctos principes, tāta exorta dissidia vt cōtine
ri minime possitis quin ppria regna Grāmaticæ tam ces
lebre imperiū cruentissimo bello sitis euersuri. Quæ vos
occupāt intemperix? Vnde ea mentiū alienatio? Per im
mortale deum quo p̄grediamini, paululū cogitate: quā
tum lætabunt̄ aduersarij cōmunes vestri ignoratiæ pes
tulci habitatores: & Barbarismorū incōpositi populi, in
tuentes hostiū suorū vires mutuis dissidijs lacerari. Ad
iuro vos per Deos omnes, superos, medios, infimos re
gredimini, abstinete funestis, & abhominabilibus armis
ne dānabili dominādī libidiē, pulcherrimā totius orbis
prouinciā tumultib⁹ & cladibus inuoluatis, at qui si ita
in fatis fuerit, si oīno obfirmati estis bello decernere: me
um minime arbitror vestrū alicui adherere, Partē quip̄
pe iurisdictionis meę capio a v̄bo, partē a noīe, Et cū vtri
q; multū debeā, vtrunq; cōmeatu, alijsq; ad victū rebus
necessarijs: quantū potero: adiuuabo, Abstinebo aut̄ ar
mis, tantūq; ad id meas cogā copias, ne in hac belloꝝ li
centia, fines imperij mei aliquatenus possint deuaſtari,
Dent vobis dñ̄ vt saniora cogitetis. Valete. Licet vero
hæc rescripserit, alebat nihilominus verſipellis, & vafer
quibus poterat modis regū discordias, cōcitabatq; oc
cultis literis vtriusq; gentis animos ad pugnā, sperās ex
eorū internitiōe facilem sibi aditū ad totius Grāmaticæ
imperij posse parari, Dieq; quo milites sui ad se cōueni
rent, indicto, nō contēnendas & ip̄e copias aggregauit
Affuere in primis desinentia in ans, & in ens, in tus sus,
xus, rus & in dus, cū noībus verbalibus in tor & in trix
& similia, quæ incolebāt loca vicina Verbo & Nominī
Participio se adiūxere, Sed & Gerūdia Supiāq; vt cui

lia bella declinantia Verba iterū ad Participiū trās fuge
 re, reb⁹ hoc pacto dispositis, quo se vtrifq; parti Partici
 pium gratū exhiberet, destinavit vtrifq; mūera precij nō
 exigui, & verbo quidē primū misit intra scripta Neutra
 passiva, videlicet Gaudeo, Soleo, Audeo Fio, Prandeo
 Ceno, Iuro, Titubo, Placeo, Nubo, Carco Mereo Po
 to, Taceo & quiesco, Noim autē regi dedit desinentia in
 tor & in trix, Misit etiā pro pedamēto exercitus Verbo
 plaustra centū prēteritorū, p̄sentīū, & futuroū, camelos
 mille figurarū Simplicīū Cōpositarū, & Decōpositarum
 Nomini verop̄ flumē Siue, trās misit decē onerarias na
 ues casuū noiatiuorū & genitiuorū, & totidē numerorū
 singulariū, & pluraliū, Multaq; alia ḡna masculina: femi
 nina, neutra cōmunia & om̄is. Quibus peractis, cōtine
 bat se cum legiōibus suis, intra proprios cōfines, expe
 ctans, Quo nā inclinaret fortuna, At bellicosi reges cū
 abūde p̄lio opportuna p̄parassent, nihil cogitabāt aliqd̄
 q̄ vt ex p̄clara aliqua re, belli inicia ordirent. Accidit autē
 vt ex nobilioribus ciuitatibus totius Grammaticę, duæ
 furto interciperent a Verborū Rege, videlicet A & V,
 Nam in eam diē vrbes om̄es vtrifq; Regi suū stipendiū
 exoluebāt: nullā vni magis q̄ alteri de cætero seruitutē
 seruietes. Quod audiens Rex Poeta eisdē artibus tres
 alias occupauit, scilicet. E. I. O. Reliquæ ciuitates cautis
 us iuigilātes sua seruata libertate, vtrifq; se cōmunes ex
 hibuere, quorū noīa hæc sunt b c d f g l m n p q r t x & z
 quibus omnes Crāmaticę nerui cōstare certissimū erat,
 De diphthōgis binæ cuiuslibet regū datae sunt, vt tubici
 num offitiū exercerēt, edoctæ quippe erant, Aere ciere
 viros Martēq; accendere cātu, æ & œ Noim regi cesses
 re, au vero & eu verba accepere, Sequebant̄ insup vtra
 q; castra mulierculæ quedā mimæ varijs affectibus mis

B ſ

*Pedamentum & pedala
 hinc suspensarunt
 & quod aliter arbi
 tris adhibere possit
 talis qd vtrifq;
 parte*

litū mentes affeciētes, earū quedā flebant & lamēta bans
tur Grāmaticę cōmunē stragem, quā imminere p̄spicis
ebāt vt oh, oh, oh & heu & hei, aliæ indignabant & cars
pebāt regum discordias, vt Vah, Vhe & At at. Pleręq;
admirabant inter tam cōiūctas p̄sonas ea orta esse dissi
dia. vt Papæ, Vahu. & Vha, sed & quedā ob mentis les
uitatē gaudebant, hortabantq; milites in preliū, vt Hea
& Euax, Cæterę om̄ibus ad pugnā instructis, visum ē
Verborū regi quo ciuiles clades quantū in se esset, declis
nare videretur, honestaretq; aliquo modo factū suū, huius
modi regi Noīm epistolā scribere. Intelligere potuis
sti o Poeta, q̄ paratus, q̄ robustus tecū certaturus in cā
pum descēderim. nec ignarus es eas tibi minime ad esse
vires, vt legionū mearum impetū possis expectare. tuis
prudenter cōsules rebus, si mihi cedens, tuis te cōtinues
ris terminis. Quod si insanire pergas, statq; sentētia fer
ro decernēdi, die tertiā om̄ibus copijs tecū cōgressurus
in campū descendā, Has litteras cum Noīm regi dedis
sent tubicines, Au & Eu, ex cōsiliariū suorū sententia, ita
& ipse respōdit, Semper tibi verborum est plusq; satis o
Amo, nec nouū est quod verbositate tua, audientiū au
res obtundas, iactas tu pugnaces exercitus, & tuos ter
ribiles apparatus. quasi nos pumiliōes, locustas ve nos
biscū habeam⁹. Possessio tibi parua fuit semp in oīone,
& nunc eote impulit tua infania, vt effugere nequeas,
quin male parta, peius gesta. pessime retenta, hac tua re
gni portiōe iustis armis eijciare, & vt scias quāti nō tam
ipse q̄ milites me inimicitias tuas faciamus tubicines
nostri Ae & Oe noīe nostro nudatos tibi lumbos porri
gent. Si vt velim valeas, extremū valeas. Huiusmodi lis
teris irritatis vtrinq; animis, futuri plij diem ardētissime
cuncti expectabāt, Creuerat interea ex temporū occasi

one (vt fit) facinorosoꝝ licentia, exieratq; latrunculoꝝ
 non spernēda manus, quæ oēm Grāmaticæ puinciā &
 præsertim loca saltibus, mōtibus p̄pedita, quæ transeun-
 tibus angustū iter præbere cōsueuere: obsidētes itineran-
 tes. aut alias in vtracq; castra cōmeatū ferentes, p̄dabant
 Qua propter crescēte indies apud vtrūq; exercitū anno
 næ inopia. intellecta eius rei causa, de vtriusq; regis con-
 sensu, missi sunt duces qdā peritissimi, cū militū oppor-
 tuna manu, vt vel captos latrones interficerēt, vel fugas-
 tos omni Grāmatica p̄cul expellerēt. Qui ad ea puenis-
 entes loca, circūdato a militibꝰ quodā saltu, in quo pler-
 osq; ex illis latere cōperant, oēs ad vnū intercepte. In-
 ter quos fuit quidā noīe Catholicō, qui grandē asinū
 vocabulis grecis, latinisq; cōfuse pmixtis honestum, in
 Italiā agebat, & cæteros quidē cū laqueo necassent, hūc
 solum victū cum suo asino in castra duxere. Qui tormē-
 tis coactus (qd' aliogn manifestissimū erat) confessus ē
 se oīa vocabula in Grāmaticæ terris furto surripuisse.
 Cū vero eū quis Græce interrogasset, ingenuēq; r̄ndis-
 set se græce nihil scire. Latine aut parū, quid ergo (inqui-
 unt iudices) græca tecū defers vocabula, quæ nō intelli-
 gis? Ad quæ ille. Tanta apud n̄m plerōsq; inquit l̄raꝝ
 est impitia, vt etiā (si barbare loquar) facile illis psuadeā
 me Atticæ eloquētię angulos oēs penetrasse, Risere, v-
 hemētius adstantes cūcti hoc audito, & mehercle inqui-
 unt, qñ tam faciles auditores habes, q̄ tua sunt, aut alias
 eorū dñi non cōparebunt, tecū ad illos ferēs ibis in colu-
 mis. Quæ vero certū dñm habere dinoscent. ea vt resti-
 tuas dignū iudicamꝰ. Facta igitur diligēti inq̄sitōe, oīa
 ferme Græca Isidoro cuiꝰ fuerāt, restituere, cetera latis &
 ip̄is marcidis, mucidisq; pmixta vt asportaret pmittētes
 illū dimisere cū suo asino, iam leuius incedēte, iubentes

B ij

nihilominus, ne vnq̄ nisi inter imperitos, & indoctos
auditores suos Grammaticum se profiteri auderet. **Priscianus**
vir p̄stantissimus, & in om̄i gr̄amatica apprime
honorat⁹, cū ægreferēs ciuilib⁹ bellis gr̄amaticā deuasta
ri, seditiōes sedatur⁹, in castra festinus p̄gebat, a latroni
bus, Catholicō & socijs capt⁹, spoliatus, ac fustib⁹ pulsa
tus, tale in capite vuln⁹ accepit, vt nullo vnq̄ medicorū
studio curari potuerit, Ex his nō multo post captus fuit
quidā q̄ se falso historiographū publice p̄fitebat, cōgel
feratq̄ innūeras in volumē quoddā ineptias, atq̄ eum li
brū supplementū Cronicarū appellauerat, quē questio
nibus oīa furta fateri coactū, in ignoratiæ terras perpe
tuo relegarūt. Dum hæc agerent, egressi ex Verborū ca
stris quidā, ex ḡne Anomalorū videlicet. Sum. Volo &
Fero, cum cohortibus trib⁹, intercepe vnū ex centuriōi
bus noīm dictū Ceter, qui erat de ḡne Relatiuorū, late
batq̄ cum manipularibus suis in quadā spelūca posita
in bivio Coniūctionū Quod & Cum, ip̄m q̄ cū oībus
suis singularibus trucidauerūt, Plurales vero in tali dis
crimie cōstituti, cum se magistri Pasquili statuē, q̄ Ro
mæ in Pariōe est sub ædib⁹ Reuerēdissimi Cardinalis
Neapolitani grandē cæreū oblaturos voto obligassent
eius sancti meritis præter oīm opinionē incolumes eua
sere. Quod cū Poetæ regi nunciatū fuisset, iratus est ve
hemēter, tulitq̄ egerrime, q̄ talem cēturionē amississet
erat q̄ppe his Ceter fortitudine insignis, audacia celebris
& militaris rei peritia nulli secundus. Obseruabat igitur
omni studio si quo pacto acceptū damnū bene cumula
tum hostibus posset retribuere, Verū fortuna, quæ cum
oībus in reb⁹ plurimū pōt, tum in bello plane dñatur
optimā læsis vindictæ p̄buit occasionē, Nam eisdē die
bus ab leuis armaturæ militibus Nomīm captiui in cae

Stra adducti sunt, cōplures ex Verborū legionarijs, nō
 leuis inter suos auctoritatis, iter quos ex Imperatiuorū
 gñe fuere Dice, Face & Duce, quibus ignominia causa
 posteriores vestiū ptes p̄cidi iussit, ita vt nudas nates cō
 spicuas gererēt, & dimitti, vocatiq; in posterū sunt Fac,
 Dic & Duc. Fuo & Spicio similiter captos necari iussit,
 Quorū bona a Verborū rege accepere eorū per rectā li
 neā legitimi descendentes, inter quos Futurus, & Fui cū
 alijs a Fuo oriūdis & a Spicio Cōspicio & Despicio, cæ
 terisq; a spicio descendētibus. Detecta est interim in ca
 stris Verborū grandis proditio. cōiurauerant em̄ quidā
 mōstrosi milites de gñe Præteritorū Perfectorū, quibus
 bina erant capita. moliebantq; insidias Verborū regi, q
 quidē capti. cōuictiq; dānati sunt perduelliōis, siue cri
 mine læsæ maiestatis, Noīa eorū hæc fuere. Momordi,
 Cecidi. Cucurri. Pepedi, Spopōdi. Cecini. Peperi, Tu
 tudi. Pepuli, & Fefelli. Quibus iussu regis in p̄senti tpe
 vnū caput abscisū fuit, & sic vbi pri⁹ i p̄senti dicebant
 Momordeo. Cecedo. Cucurro, postmodū vocabant
 Mordeo. Curro. Cedo, cū cæteris. Adueniēte demū pu
 gnæ die, vterq; rex in eminētiore castroꝝ loco palliū ru
 brum poni iussit. Quo milites admoniti futuri p̄li, cura
 rēt corpora, p̄pararētq; arma ac reliqua in eū opus neces
 saria, postridie summo mane p̄sis militib⁹, ex omī pte
 copiē summo silētiō i campū deducte sunt, explicatisq;
 ordinibus, suos q; vt viriliter agerēt, efficaci oratiōe
 excitabat, minie vero opus erat accensos per se satis ver
 bis accēdere, quin ipi vltro crispātes tela furibūdi ineū
 di p̄li signū expetebāt, Postq; id actū est, tubæ vtrinq;
 canunt, cōtra cōsonat terra, clamorē vtrinq; efferunt Im
 perator vtrinq;. Hinc & illinc, Ioui vota suscipe, hortari
 exercitū pro se quisq;, id qd' quisq; pōt & valet edit, ferz

ro, ferit, tela frangunt, boāt cœlū fremitu virū, & spiritu
atq; anhelitu nebula constat, cadunt vulnerum vi viri
vtrinq; multi, Videre erat inter ceteros Defectiua v̄ba
pugnātia cum nomibus Heteroclitis. & hæc quidē suis
ntis casibus & gnibus, ḡtis, numerisq; pluralib⁹ acriter
feriebāt aduersarios, illi vero resistebāt audacter, reper
cutiebantq; noīa Heteroclitā indicatiuis p̄teritis p̄fectis
& plusq; perfectis, confringebātq; eorū numeros & gn̄a
coniugatōibus suis, ex quibus quidē verbis vnū cui no
men Aio, singulari vtēs audacia, duorū noīm heterocli
torū impetū diu sustinuit. Verū cum resistere nō potuis
set spoliatū fuit multis p̄sonis, modis, tp̄ibus & numeris
remāsereq; illi ex oībus suis hi tantū Aio, Ais, Ait. Aiūt
Aiebā. Aiebas. Aiebat. Aiebāt, cætera hostiū gladijs ce
cidere. Pugnātib⁹ hoc pacto vtrinq; legionib⁹ atq;
adeo simul pmixtis, vt vix hostes a socijs possent discer
nere, tantus fuit oīm in præliū ardor. tanta animorū intē
tio vt cū eadē hora terribilis terræmotus in ea puincia
vicinas vrbes p̄strauerit, amnes cursu rapidissimo auer
terit, mare fluminibus inuexerit, mōtes lapsu ingēti pro
ruerit, nullus tamē eorū id senserit, Eant nūc qui fabulas
censent hoc idem accidisse eo plio quo Romanos, apd'
Thrasimenū Pœni maxia ac memorabili illa affecerūt
clade, nec fidē facit Cottona ciuitas, q̄ teste Luciano in
libro de veris narratiōibus cū prius in Thrasimeni litto
re sita esset, eadē hora ventorū turbine in eū collē, in quo
nūc est trāslata dinoscit. Hoc nouissimo exēplo maxim
sibi certe veritatis testimoniū accessisse Liuius gl̄ari po
terit. Obscurabatur sol multitudie sagittarū nūerorū sin
gulariū & pluraliū, obtūdebant aures oīm clamoribus
figurarū cōpositarū & decompositarū, vulnerabantur in
nūeri iaculis specieꝝ Primitiua, Deriuatiua. Sed & tu

Apud Thrasimenū ha.
15000 homines
vix regit umbra 20000
Thrasimenū Va: h7 de
p̄cipuo

bicines vtriusq; ptis clangore rauco & terribili taratatas
 ra cōcinētes, militū anios in pugnā mirū immodū incēs
 debant, Mulierculæq; mime Interiectiones scilicet, pu
 gnantiū ordies circūeuntes, cūcta suis affectibus ptur
 babāt, ex quibus quidē frequētius audiebant gementes
 ille Heu & He & Oh Oh Oh: atrox magis q̄ longum fu
 it prælum illud, & nisi cohorta subito tēpestare ingēs su
 perueniēs aquarū vis pugnā diremissit, actū sane fuisset
 de vniuersis Grāmaticæ viribus. tanta nāq; erat oīm in
 mutuā perniciē rabies, vt ingruēte imbre ac signo rece
 ptui dato, vix tñ atq; ægre in castra reduci potuerint, In
 certitudo & ambiguitas fuit maxia, penes quos eius pu
 gnē victoria staret, ingēs vtrinq; clades, ingēs cedes, in
 gens nō tam militū q̄ ordinē apud vtrosq; ducentiū ia
 ctura, nec facile fuerit amboꝝ detrimēta sermōe cōple
 cti. Cōtendā tñ vt postero rū consulā utilitati. si nō oīm
 multoꝝ saltē diminutiōes, augmētū ve q̄ntū potero liq
 de demonstrare Ex pte imprimis Verborū Defectiuū
 Verbum Infit, amisit oēs ab eo descēdentes, oīa sua gñā
 tpa, modos, psonas & nūeros qui fuerāt Coniugatiōis
 quartē: figurē cōpositā, singulariq; ipse dei munere (qm̄
 in periculo positus nullius se vnq; religiōis probatē, im
 probatēve habitū sumptuꝝ vouerat) saluus euasit, Sed
 & tanto ex eo casu terrore p̄cussus fuit, vt postmodū in
 Grāmaticē regno prodire in publicū raro sit visus Forē
 spoliatus fuit rebus suis oībus, p̄ter foret, forē & fore, q̄
 sunt de modis optatiuis, Coniugatiōis tertiæ. Vale. Aue
 Salue, de gñe impatiuorū grandē cōmilitonū suorū stia
 gem accepe, paucis cōseruatis, qui & nūc cōparēt, alios
 amifere. Faxo ex eadē gēte actiuorū, oībꝰ suis manipu
 laribus circa se trucidatis, cū tribus tātum, videlicet Fa
 xis, Faxit & Faxint, fuga elapsus euasit, Inquo de gñe
 neutroꝝ cōseruauit inquis, inquit inquit, inq̄, inqes

*Taratata in
 formā hor a po
 noui conuata for
 emmo At tuba
 ubi p̄m̄ taratata
 ra fixit ?*

Infit.

Forem.

Vale.

Aue.

Salue.

Faxo.

Inquo.

C

Haurio maiori ditatus est pda, quattuor videlicet signi. Haurio.
 ficatis Traheri, Vulnerare, Audire & videre. Quae tamen
 oia cum op^o fuerit in vnū sensum redigunt. Pasco gemit Pasco.
 nos recepit intellectus, Rodere & Alere. Vaco licet mihi Vaco.
 nime se plio imiscuerit, nam (vt apud Plautū ait. Sofia) cū
 pugnabāt maxie, fugiebat maxime, fortuna tñ quae &
 desides plerūq; coronat, illius ignauia pinguioribus ex
 uuijs voluit decorare. Fugientes em̄ ex pugna hostium
 quosdā cōspicatus, tabernaculo exiliēs interceptit, qbus
 postea grādi se pecunia redimētibus sex sibi, vltra prio-
 rē, sensus acqsiuit scilicet, Intēdere, Cessare, Seruire, sup
 fluū esse, licere, carere & vacuū esse. Studeo tria lucratus Studeo.
 est significata videlicet sollicitare, operā dare & conari,
 Pango tres sensus accepit, videlicet cano & tūc in pteri- Pango.
 to facit panxi, pacifcor & tunc pepegi, & coniungo siue
 figo & tūc facit pegi. Sapio ex ea die binostenet sensus, Sapio.
 videlicet saporē reddere, & scire Fero ex anomalis quat Fero.
 tuor auctus ē sensibus, sustinere, cupere, dicere & porta-
 re. Confiteor triplicē accepit intellectu, laudare purgare Confiteor
 & manifestare. Supo dati sunt sex ob illius eximiā inter Supero.
 vba oia potentiā, videlicet restare, vincere, iminere, trāf-
 ire, euadere, supuiuere & supgredi. Fuere quedā verba
 que amissis ppris pteritis, acceperūt postea a Rege suo
 pterita quorundā Passiuorū, qui in bello ceciderāt. Au-
 deo. Fido. Gaudeo. Soleo & Fio. Verba illa pestifera p-
 niciofa, mēdacia, aliud sp in lingua, aliud in corde clau-
 sum habētia, licet nullū lucrū eo fecerint bello, tñ prātes-
 reūda nō sunt, nec eorū reticēda arbitror noia vt ab illis
 caueāt cuncti qm̄ passionē cōtinue afferūt sub spē acti-
 onis, quorū hęc noia. Exulo. Veneo. Nubo & Vapulo. Vapulo.
 Ultimi huins insidias adulescētiorū quisq; q fuerit cau-
 tion, eo enixius declinabit, si suis recte cōsultū volet na-
 tibus. Verborū aliqua ex parte exposita fortuna Noim
 C ij

*Moxce gnoste pte
 ma mve
 ubi m pulytas. co
 vapulo m?*

*Passio ad p...
 ...
 ...*

res orationē ad se trahere vident̄ ī quorū castris diligētī
oīm censu habito, cognitū est inter ea nō minus q̄ inter
verba variasse fortunā, & vt a posituius incipiamus, Fus
ere ex illis nō nulla, q̄ in cōparatiuis suis sauciata, medi
corū diligētia aliqua fomentū acceperē, videlicet melior
maior, minor, dexterior, sinisterior, plus, munificētior
& magnificētior, oīa irregularia & a secūda declinatiōe
descendētia, sed & pius, arduus, egregius, tenuis & simi
lia p̄didere p̄pria cōparatiua, Noīa desinētia in er in sup
latiuo amiserūt imus, & pro eo postea acceperūt rimus,
vt tener & saluber, q̄busdā pro simus, q̄ spoliati fuerant,
cōcessum est limus, vt humilis, facilis, gracilis, agilis &
similia Veteri datum est veterrimus, Fuere inter arborū
noīa, quedā que dū in p̄lio viriliter agerēt, derepente mi
raculose mutarūt sexū, & ex feminis facta sunt masculi
na mirātibus oībus q̄ aderant, interrogātibusq̄ vñ illis
esset illa noua crepūdia, quæ p̄ter solitū p̄debāt, ex ven
tre, ex q̄bus sunt, Rubus & Oleaster, q̄ Liuius vt mon
strosa & mali ominis in altū vehi, & mergi, aut Grāmas
ticę solū oīno exturbari suadebat, Verū Rex Poeta ni
miā illius in p̄curādis p̄digīs sup̄stitionē irridēs. p̄hibu
it ingens nō esse mali ominis foemias ī viros mutari, q̄n̄
ex malo sexu in optimū fiat ista cōuersio, Quibusdam
Heteroclitis noībus dū cū defectiuis verbis pugnarent
abscisi sunt oēs testiculi, cū pene in plurali nūero, quem
casum de⁹ a nobis auertat, deincepsq̄ in eo nūero, neq̄
foeminia fuere, neq̄ masculina, sed neutra, qd̄ certe mi
seratiōe dignū fuit, Noīa eorū hęc sunt Sibilus, Auer
nus, Infernus, Suparus, Balteus, Tartarus & Dindim⁹
Alia foeliciore successum sunt sortita, nā cū in eodē plu
rali nūero essent neutra, cū maxio iporū met gaudio, cō
tinuo masculini gñis apparuere, vt porrū, raltrū, frenū
& cœlū, Em̄uero, porrū & frenū, dū Rome p̄ Emporiū

ho: h i rari
Sed rariſſes rubi
Boring
Mandis apta infg
quā p̄ m̄p̄ et bona
labro

Oleaster
arbor
olus

Agonis trāsiret repta ibi sua neutra pluralia, grādi pecu-
 nia redemere illisq; vti maluere, masculino gñe repudia-
 to. Balsamū ex oībus arborū noībus solū remansit neu-
 tri gñis, vnde est qd' cū nec gñare nec parere queat tāta
 illius ē raritas vt vnico in Iudeo solo reperiat, id qd' ipa
 arbor egreferēs ī lachrymis oēm suū fructū mēsta repo-
 suit. Alia noīa neutro plurali spoliata fæmininū acceper-
 re, sicut epulū, ostreū, vesp & cepe, Ostrea (qd' ex oīb⁹
 animalibus solū reperit neutri gñis) Ouidius reddidit &
 alij poetę & p̄sertim Plī. etiā plurale neutrū cum dixit li-
 bro Fastorū, Ostreaq; in cōchis tuta fuere suis, & sic de-
 incept fæmininū etiā & neutrū tenuere. Alijs quæ erant
 gñis incerti in plurali datū est mascu. videlicet Margo,
 Cardio. Bubo & similia, Quedā oībus casibus in plurali
 spoliata, deinceps mutilata & māca remāsere, inter q̄ fus-
 mus, limus, fimus, puluis, sanguis, mūdus, pōtus, sol, sal
 & vnus, quę oīa sunt mascu. gñis. Soles tñ apparuere ali-
 qñ: sed cū id accidit cōtra naturā fuit, & pro pdigio habi-
 tū est, sicut & fæminina nō nulla plūibus casibus trūcata
 sunt, vñ vsus, Lux, sitis, labes, mors, vita, fames, quoq;
 rabes, Gñia, fama, salus, pax, humus, cū lue, tellus, & cū
 illis senectā iuuenta, soboles, indoles & ples. Quedam
 alia fæminā amiserunt in eo bello oēm numerū singularem
 scilicet argutię, habentię, bigę, blanditię, cunæ, delicię, ex-
 equię, exuuię, excubię, phalereę, facetię, genę, gades, insi-
 dię, inducię, calēdeę, lachrimę, latebreę, mineę & complura
 alia. Nō nulla neutra toto plī nūero exuta sunt, vt cænū
 fenū, æuū, solū, pus & virus. Insup alia neutra totius sin-
 gularis sui nūeri iacturā sunt passa, scilicet arma, castra,
 exta, cunabula, cōchilia, crepūdia pascua, menia, maga-
 lia, mapalia, ilia, seria, p̄conia, p̄cordia, sponsalia & feres
 oīa noīa festorū vt Saturnalia. Dionysia. Aphrodisia.
 Bacchanalia. Floralia & Neptūalia. Noīa ea vana, quæ
 sp̄plura dicūt & tñ vnū solū significant amisso oīi sin-

glari, fuga elapsa sunt, sicut Venetię. Pisę. Cumę. Athe-
næ & Thebæ. Noia metalloꝝ oim plem numero amiser-
re, vt aurū, orichalcū, argentū, plumbū, ferrū & stannū,
æs vix æra retinuit, sed & oleū & frumentū similem cla-
dē accepere, alia extremis suis mēbris Gtis. s. & dtis plis
bus mutilata remansere, videlicet iura, thura, ora, ma-
ria & fora, sed nec oia noia in eo bello iacturā fecere, fu-
ere siquē q̄plura q̄ spolijs hostiū ditata maiorē exinde
auctoritatē obtinuerē, ex q̄bus quedā vltra primū ntīm
aliū etiā adepta sunt, vt arbor q̄ & arbor, honor q̄ & ho-
nos, labor q̄ & labos, odor q̄ & odos, cucumer q̄ & cu-
cumis, ciner q̄ & cinis, & puluer q̄ & puluis, quæ tñ am-
bobus ntis nō induunt quottidie, sed qd̄ conspicuū &
ornatius est & ex p̄da habuere, ad dies reseruāt celebri-
res & festiuos. Plaga vltra primū significatū qd̄ ppriū
est dū vulnus p̄cussionē ve significat, q̄tuor alios sensus
accepit, videlicet vt pro rete accipiat, pro spacio celi, vel
terre, p̄ lineo illo grādi q̄ Romāe etiā nunc matrōe vtū-
tur dū in publicū prodeūt, p̄ lecto & p̄te etiā ipsius lecti,
Ops ab ea die tres sensus hēt, Ops nāq̄ terrā significat,
sub ope auxiliū prebet, sub opibus diuitias, Gerūdia &
supia qm̄ toties trās fugerāt, mulctata sunt post cōfectā
pacē ab vtroq̄, orāte cōtra ea Demosthene, legesq̄ So-
lonis p̄ferēte, q̄bus statuto fuerat oibus patriæ honoris
bus priuādos esse eos q̄ seditōe in ciuitate exorta, neutri
pti adhesissent, qm̄ priuatis fortunis plus iusto, p̄spiciē-
tes publicas p̄ciēs despexisse videbant, & viuebat tūc
qd̄ vt plurimū in grāmaticę terris Atticis legib⁹, Noie
igit̄ m̄cte gerūdijs, casus oēs p̄ter tres adēpti sunt, Supi-
na v̄o duos tñ retinuerē, egre id ferētib⁹ vniuersis grā-
maticę incolis, carpētibusq̄ maledictis nō tā Solonis le-
gū indiscreta p̄cepta, q̄ Demosthenis impiā loq̄citātē
dicētibusq̄ illū fascias & lanā domi reliq̄sse, nec gutturis

*Har historia de
demosthene vide opus Am. Gellii libro 11 capite nono. qm̄ ne
q̄ stultissim⁹ ut dicitur dicitur: p̄terit: morbo p̄tato. tollit
ceruicēq̄ lania dicitur.*

morbum simulasse, qm̄ a gerūdijs, Sup̄is ve nō fuerat Mi
 de aurū, sicut ab Harpalo quondā accipe, Ceterū si sin
 gulorū clades, aut rei bene eo p̄lio gestae adepta decora
 sigillatim p̄currere nitar, nimis lōgos afferā logos, i deo
 dicēdi cōpendiū faciēs, illud asseruisse sufficiat, Quicqd
 in oībus grāmaticę termīs auctū, diminutūue reperitur
 ex illo cruēto, execrabilī, & funesto bello p̄cessisse, Mul
 ta sunt in ea tpm̄ licētia, & itroducta v̄ba noua, & explo
 sa vetera, & nisi p̄stātissimi tres viri, (q̄s paulo infra har
 litiū arbitros electos fuisse narrabim⁹) singlare solertia
 grāmaticorū quorundā petulatię obuiaffent. tanta fuis
 set latine lingue imixta barbaries, vt de illius decore, ele
 gantiaq̄ fere desperatū foret, Postea q̄ igitur vtriusq̄
 partis legiōes in castra reductę sunt, delideratorū, fauci
 orūq̄ censu habito, intellecta vtrinq̄ accepta clade, om
 nes passim ingemuere quæsti q̄ acriter sunt, q̄ nimia do
 minādi libidine, rebus p̄prijs tantā cladē intulissent, &
 penitētia adducti, quicq̄ eorū, q̄ pacis sunt, enixius cogi
 tabat, Primū vero Rex noīm Poeta aduocata concioe
 nō sine lachrymis ita locut⁹ perhibet. Scire vos arbitror
 cōmilitōes mei q̄ inuitus, ac restitans pro decore, p̄p̄
 amplitudine (vt tūc arbitrabar) & noīm tuēda auctorida
 te, cōtra fr̄es n̄ros verborū gentē arma suscepim, quātis
 q̄ satagerim modis, vt illis nobis cedētibus ciuilia bella
 longius submouerēt. Verū cum nō tam n̄ra q̄ verborū
 etiā metiar damna, cum vtriusq̄ ptis strages intueor. fle
 re libet magis q̄ loq̄. Opere preciiū fuerat reminisci, quæ
 de Græcorū, Romanorūq̄ ciuilib⁹ odijs, bellisq̄ scripse
 rint ciues n̄ri, quātis eorū ambitionē lacerauerint p̄bris,
 Profecto ea si in mentē venissent, nusq̄ in tantā insaniā
 a nobis p̄cessum fuisset. nec ira & furore obcecati, quid
 ageret nō intelligentes, n̄ra met viscera p̄prijs manibus
 discerpissemus. Sed p̄terita (vt ille inqt) magis reprehē

di possunt: q̄ corrigi. Et melius est regredi, q̄ male cepta
lequi. Si ferro decernere prexerimus, si in finē vsq̄ in fas
nire voluerimus, actū sane ē de grāmaticē impio, tātaq̄
ignoratiē & barbarismorū gēti fiet accessio, vt nemie ob
stāte, nemie eorū temeritati obuiā eūte, vbiq̄ ip̄i pro anī
libidie dñari valeāt. Quo circa cōmilitōes, vt vtriusq̄ re
gni vtilitati cōsulat̄ vltro, a v̄borū rege pacē p̄tendā cēs
seo, vltro dextras porrigēdas: Neq̄ hoc dixerim qd̄ la
bar anio, qd̄ timore cōcutiar, sed qm̄ luce clarius cerno
res Noīm. Verborūq̄ nō sine mutua, stabili, & incōcus
sa aīorū cōcordia posse cōsistere Fūgor ego offitio meo
ea adducēs quæ cōmunē salutē cōcernere minie dubito
audacter nihilominus qd̄ volueritis, executur⁹ Vos ita
q̄ qd̄ facitis deos oēs fortunare velim. Placuit mirū in
modū vniuersē cōcioni nō vtilis minus q̄ opōrtuna sui
Regis oratio, oēsq̄ militū ordines in gēti sublato clamo
re, vt qd̄ rex tā sapiēter suaserat, sine mora exequeretur
enixi⁹ petiere. Missi itaq̄ in verborū castra legati ex No
mibus prudētiores, absq̄ aliqua difficultate constitutis
primū indutīs, in hanc postremo cū verborū Rege, eius
q̄ p̄ceribus deuenere sniam, vt scilicet tres eligerent̄ vis
ri oīm Grāmaticē vsuū, regularū, & terminorū periti, q̄
decisioni, arbitrioq̄ vtraq̄ pars p̄scētē iurata, stare des
beret. Em̄vero grandis fuit difficultas, & maxima inter
partes cōtentio, q̄bus nā id munus potissimū huiusmōi
demandaret̄. Multis eā puinciā ambiētibus, alijs alios
noīantibus, & noīatos alijs improbatibus, demū Prisci
ano. Seruio. Donatoq̄ approbātib⁹ in infra scriptos cū
cti vnanimif cōsensere. Phedrū. s. Volatranū canonicū
basilicē apostolorū p̄cipis, singularis eloquētie virū, &
extra oēm ingenij aleā positū, Petrū item Marsum Lau
rētij in damaso canonicū eruditissimū, ac Raphaelē Li
pum florētinū, oratorē insignē. Qui cū in castra vocati

aduenissent, partis vtriusq; iurib; auditis, re inter ipsos accurati; cōsiderata, hāc postremo sniam ptulere, Qd; grāmaticę Regibus, satrapis, ciuib;. studiosisq; vniuersis faustū foelixq; sit, Nos triūuiri tollēda; litium causa constituti, oēs cōtentiones, maledicta, iniurias, dānaq; quæ in hanc diē inter grāmaticę reges, eorumq; milites interuenere, reuocamus, tollimus, & obliteramus, & si obliuioni tradi nequeāt, at saltē silētio tegenda decernimus, statuimusq; vt de cætero in cōficiēda solēni orōne vterq; grāmaticę Rex cū suis sequacibus cōueniat Verbu; scilicet & Nomē, Participiū, Aduerbiū, Præpositio Interiectio, & Coniūctio, In quotidiana vero & familiarioratiōe, soli nomē & verbū onus sustinebūt, arcessentes in patrociniū suū q; ex suis volent, cæteris parcētes, ne toties citati nimis grauētur, In oratiōe igit; volumus Nomē verbo supponi & cū apponit;, a verbo Nomē regi debere decernimus quātū ad casum, quantū vero ad personas & nūeros verbū supposito cedere: quod sit vel Nomē, vel Pronom̄, vel Participiū, Itē volum; q; Participiū reuereatur Nomē & Verbū, habeatq; regimen a parte post sui verbi, a parte ante imitetur & nomen, Si verō necessitas vrgeat, concedimus soli Verbo vt in prima & secūda persona, & in quibusdam verbis exceptæ actiōis in tertia psona faciat oratōis sensum, semp; nihilominus subintelligēdo noīs auctoritatē, sed non exprimēdo, Hęc itaq; snia partibus præsentibus lata est, atq; promulgata, receptaq; ab om̄ibus grāmaticę incolis miro oīm ordinū consensu, quā etiā om̄ia Italię gymnasia approbauere. & præcipue Bononiensis docta ciuitas, et sublimiū ingeniorū parens fecunda, quę cum alias multos, tum maxime ætate hac Alexandrū illum Zambecariū. virum integerrimū, quem nec spes, nec timor vnq; mouit a recto, Romanæ dedit curiæ, Studium vero

Parisiense cætera recipiens, hoc suis prouincialibus speciale reseruauit, pronunciandi scilicet tam uerba quæ nomina libere & sine aliqua syllabarum quantitatis discretionem. Et quoniam uetus erat questio inter relatiuum & antecedentem, inter adiectiuum & substantiuum, inter dictio[n]em regentem & rectam, determinantem, & determinatam. Nec non inter orationem perfectam & imperfectam. Eorum enim unusquisque de preeminentia certabat, ut huius quoque dissensionis materiam tollerent, decreuere, quod Relatiuum substantiæ identitatis cum suo antecedente concordaret, in Genere. Numero & in persona. Item quod Relatiuum substantiuo deseruieret in genere numero & casu, & quod dictio recta naturam regentis sequeretur. Relatiuum uero accidentis solum antecedens referret quantum ad tale accidens siue proprietatem in quo modo referibilis, & referentis tamen concordaret regula diuersitatis cum antecedente, quod oratio imperfecta deperderet a perfecta & dictio specifica a speciuocata & inf adiectiua duo substantiua duo, uerba modi infinitiui, duas orationes perfectas, & inter duas imperfectas nulla esset obligatio seruitutis. Hortabatur præterea Petrus Marsus ut inter facta, dictaque pacem & concordiam ponerent, uerum dissuadente Phedro, dicenteque, hac sublata discordia nullum torsoribus popinariisque linqui negocium, rem intentatam dimisere. Ignorantiam studiosos omnes, ac barbarismorum ridiculam gentem, in uiolabili decreto omnibus Grammaticæ finibus submouere & barbarismos quod ad se perfectos cis Alpine gentes ciuitatibus suis donauere. Ignorantiam uero deditos quorundam principum fauore protectos, non Italia modo sed urbs etiam ipsa bonarum litterarum pares, uel inuita tueri perseuerat, iter quos non nullos etiam prebendis pinguioribus honestatos, rudes adeo & impitos reperiens, ut si eos interrogas. Amo que pars est, dicturi sint, parla che te intendo, usque adeo mulas ipsas quibus tam sublimes uehunt inscitia & obesitate

anī supergrediūtur. p̄dictis insup arbitris oīm cōsensu
 irreuocabilis potestas & p̄petua cēsura data est, Grāma
 ticulos oēs grāmaticæ corruptores, semilatinosq; & se
 migræculos tanq; naturę mōstra, inquiredi, puniēdi, re
 legādi, oīmēq; id faciēdi, qd' bonarū litterarū cultū, aug
 mētūq; cōcernere aiāduerterint. Quod vt facilius, aptis
 usq; exeq possent, iussi sūt vt curia Ro. cōtinue seqrenē
 q; nō tam bonorū viorū frequētia cōfluit q; malorū feces
 se frequētes exonerāt, quæ quidē auctoritas pōtificalis
 impialibusq; amplissimis priuilegijs corroborata dino
 scit, & precipue Sanctissimi. Dñi nostri Iulij pontificis
 incomparabilis. Cuius memoria nunq; intermoriētur,

F I N I S

Gasparis Auiati Cremonēsis Carmē ad lectore,

Lector candide quid legis Thyestem
 Seuas Colchidas: auribus placebunt
 Quæ doctus cecinit magis Salernus
 Andreas, dubios mouens tumultus
 Verbi & nominis hinc & hinc furentum
 Hunc lector lege fabulæ facebant
 Hic prompti Ciceronis est facultas
 Hic sunt ridiculi sales, iociq;
 Quid stas: hunc rigidi legunt Catōnes,

Hieronymi Eonduli Cremonēn, Tetrastichon,

Ranarū & murū tā belle haud ponit Homerus
 Bella, giganteas nō ita Naso manus
 Andreas quanta cum maiestate Salernus
 Ingenij, bellum grammaticale canit,

Lypsi, Ex ædibus Lotterianis
 Anno. M. D. XII. Cal, Decēb,

78 L 1504

vere legeret. ap̄t̄ cū legeremur legeremini
 legerent. Preterito perfecto cū lectus sim ul
 fuerim sis ul fueris sit ul fuerit. ap̄t̄ cū
 lectissim⁹ vel fuerim⁹ sitis vel fueritis sint
 vel fuerint. P̄t̄o plusq̄ p̄fecto cū lectus es
 sem ul fuissem esses ul fuisses esset ul fuisset.
 ser. ap̄t̄ cū lecti essemus ul fuissemus esse
 tis vel fuissetis essent vel fuissent. Futuro
 cū lectus ero ul fuero eris ul fueris erit ul
 fuerit. ap̄t̄ cū lecti erim⁹ vel fuerimus eri
 tis ul fueritis erim⁹ ul fuerint. Infinitivo
 mō sine ueris ⁊ p̄sonis t̄p̄e p̄nti ⁊ p̄t̄o im
 p̄fecto legi. Preterito p̄fecto ⁊ plusq̄ p̄fecto
 lectum esse vel fuisse. Futuro lectum iri.
 Quo participia trahuntur ab hoc verbo
 passiuo. preteritū ⁊ futurum. preteritum
 ut lectus. futurum ut legendus.
¶ Ad uandis audit. ap̄t̄ assignamus

ur docerem⁹ doce
 re p̄fecto uita do
 es vel fuisses esset
 esse essem⁹ ul fuisse
 essent vel fuissent
 doceris uel docere
 doceamur doceat
 cū uo mō t̄p̄e p̄nti
 docere doceatur.
 cū uo mō doceam⁹.
 doceris uel doc
 eremur docere
 cū uo doceris sim
 ic uel fuerit. ap̄t̄
 sitis uel fueritis
 p̄fecto cū docer⁹
 fuisses esset ul fu
 issemus esse
 fuissent. Futuro

